

PATVIRTINTA

UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo
centro direktoriaus

2021 m. kovo 17 d. įsakymu Nr. ĮVK-22

UAB PANEVĖŽIO REGIONO ATLIEKŲ TVARKYMO CENTRO RIZIKŲ VALDYMO POLITIKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras (toliau – PRATC arba Bendrovė) rizikų valdymą supranta kaip struktūrizuotą požiūrį į neapibrėžtumų valdymą, metodiškai įvertinant rizikų poveikį ir tikimybę, bei taikant tinkamas jų valdymo priemones.

2. Rizikų valdymo politika yra priemonė, siekiant įdiegti PRATC vieningą rizikų valdymo sistemą apibrėžiančią rizikų identifikavimo, vertinimo ir valdymo principus bei atsakomybes. PRATC nuosekliai laikosi požiūrio, kad užtikrinant sklandų PRATC patvirtintos veiklos strategijos įgyvendinimą, tinkamas rizikos valdymas yra būtina prielaida, siekiant aukštesnės teikiamų paslaugų kokybės, mažesnio neigiamo poveikio aplinkai, veiklos efektyvumo, pozityvios reputacijos, užtikrinant saugią aplinką darbuotojams ir tinkamą komunikaciją.

3. PRATC rizikų valdymo politika remiasi bendrovės vizija, misija, vertybėmis ir strategijoje patvirtintomis strateginėmis kryptimis ir tikslais.

4. PRATC rizikos valdymo politikoje vartojamos sąvokos ir sutrumpinimai:

4.1. Politika – ši Bendrovės rizikų valdymo politika;

4.2. Bendrovės vadovas – PRATC direktorius;

4.3. Rizika – įvykių, kurie gali daryti neigiamą arba teigiamą įtaką Bendrovės veiklai (strategijos įgyvendinimui, finansiniams rezultatams, aplinkai, darbo saugai bei žmonių sveikatai, reputacijai, veiklos tęstinumui, kt.), galimybė;

4.4. Rizikos savininkas – Bendrovės darbuotojas (darbuotojų grupė), atsakingas už konkrečios rizikos valdymą tam tikroje Bendrovės veiklos srityje ir turintis įgaliojimus bei išteklius tą riziką valdyti;

4.5. Rizikos valdymo koordinatorius – Bendrovės vadovo paskirtas darbuotojas (darbuotojų grupė), atsakingas už rizikos valdymo proceso koordinavimą;

4.6. Rizikos lygis – rizikos dydis, išreikštas rizikos tikimybės ir rizikos galimo poveikio sandauga. Kiekvienai rizikai gali būti priskirtas „žemas“, „vidutinis“, „didelis“ arba „kritinis“ lygis ;

4.7. Rizikų žemėlapis – visų identifikuotų ir įvertintų rizikų sąrašas, klasifikuotas pagal rizikos tikimybę, rizikos galimą poveikį ir rizikos lygį. Rizikų žemėlapis gali būti integruotas į rizikų valdymo planą arba paruošiamas atskirai grafiniu formatu;

4.8. Rizikų registras – nuolatos aktualizuojamas dokumentas, kuriame pateikiama informacija apie rizikas, įskaitant rizikos pobūdį, savininką, kilmę, galimą poveikį, tikimybę, lygį ir elgsenos su rizika planą;

4.9. Rizikų valdymo priemonių planas – dokumentas, kuriame numatomos konkrečių rizikų valdymo priemonės (pagal kiekvieną riziką) ir paskirstytos atsakomybės už konkrečių priemonių įgyvendinimą. Rizikų registras, rizikų žemėlapis ir rizikų valdymo priemonių planas gali būti integruoti į vieną dokumentą;

4.10. Politikos tikslas – nustatyti rizikų valdymo principus, procesą ir atsakomybes, siekiant užtikrinti saugią aplinkai Bendrovės veiklą, darbuotojų saugą ir Bendrovės strategijos įgyvendinimą.

5. Politika taikoma Bendrovės vadovui ir visiems darbuotojams.

6. Politika tvirtinama ir keičiama Bendrovės vadovo įsakymu ir gali būti skelbiama Bendrovės interneto tinklalapyje.

7. Politikai įgyvendinti Bendrovė:

7.1. Bendrovės vadovo įsakymu sudaro koordinatorių darbo grupę, komisiją ar paskiria atskirą asmenį rizikų valdymo procesui administruoti ir vertinti, rizikų tikimybei nustatyti ir galimam poveikiui įvertinti, remiantis ekspertinio vertinimo principais (praktine darbine patirtimi, išoriniais pavyzdžiais, teorinėmis nuostatomis);

7.2. rengia, nuolatos atnaujina ir teikia Bendrovės vadovui tvirtinti rizikų žemėlapi;

7.3. rengia, tvirtina ir nuolatos atnaujina rizikos valdymo priemonių planą;

7.4. rengia ir tvarko rizikų registrą.

II SKYRIUS PAGRINDINIAI RIZIKOS VALDYMO PRINCIPAI

8. Saugios veiklos užtikrinimo principas (saugi žmonėms ir aplinkai veikla yra svarbiausias Bendrovės prioritetas, todėl rizikos valdymo procese didžiausias dėmesys turi būti teikiamas toms rizikoms, kurios susijusios su poveikiu žmonių (įskaitant darbuotojus) gyvybei ir sveikatai bei poveikiu aplinkai).

9. Integralumo principas (rizikos valdymas yra ne atskira savarankiška veikla, o struktūrizuotas procesas, neatsiejama visų Bendrovės veiklos procesų ir priimamų sprendimų dalis, sudėtinė valdymo ir kontrolės sistemos dalis).

10. Informacijos aktualumo ir patikimumo principas (rizikos valdymas turi būti paremtas patikimais ir aktualiais duomenimis, įskaitant statistinius, istorinius, taip pat stebėjimo ir (arba) ekspertinio vertinimo būdu gautus duomenis).

11. Efektyvumo ir proporcingumo principas (rizikos valdymas turi būti efektyvus, valdymo priemonėms skiriamos lėšos turi būti paskirstomos racionaliai ir ekonomiškai pagrįstai, o konkrečios rizikos valdymo kaina neturi viršyti alternatyvių kaštų, kuriuos Bendrovė patirtų nevaldydama tos rizikos).

12. Skaidrumo principas (Bendrovė yra atvira visuomenei, todėl interesų turėtojams atskleidžia informaciją apie esmines rizikas, priimamus sprendimus joms valdyti ir tų sprendimų motyvus).

III SKYRIUS

RIZIKOS VALDYMO PROCESAS IR PROCESO DALYVIŲ ATSAKOMYBĖS

13. Rizikos valdymo procesą sudaro tokie etapai:

13.1. Rizikų identifikavimas, vykdant nuolatinę išorinės ir vidinės aplinkos stebėseną;

13.2. Rizikos analizė ir įvertinimas pasireiškimo tikimybės ir galimo poveikio aspektais;

13.3. Rizikų žemėlapiu sudarymas;

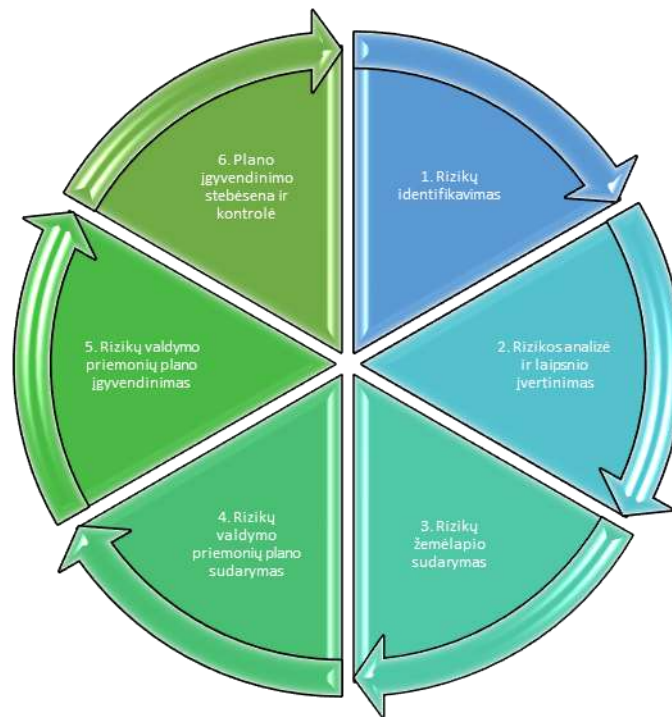
13.4. Rizikų valdymo priemonių plano sudarymas, paskirstant atsakomybes už plane numatytų priemonių įgyvendinimą, ir jo tvirtinimas;

13.5. Rizikų valdymo priemonių plano įgyvendinimas;

13.6. Rizikų ir jų valdymo priemonių plano įgyvendinimo nuolatinė stebėseną ir periodinė kontrolė.

14. Rizikos valdymo proceso schema pateikta 1 pav.

1 pav. Rizikos valdymo proceso schema

15. Rizikos valdymo proceso dalyvių atsakomybės apibrėžtos 1 lentelėje.

1 lentelė. Rizikos valdymo proceso dalyvių atsakomybės

<p>Bendrovės vadovas</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Politikos tvirtinimas, reguliari (ne rečiau kaip kartą per metus) jos peržiūra, esant poreikiui – atnaujinimas; • Rizikų žemėlapiu svarstymas ir tvirtinimas, reguliari (ne rečiau kaip kartą per pusmetį) jo peržiūra, esant poreikiui – atnaujinimas; • Rizikos valdymo priemonių plano tvirtinimas, reguliari (ne rečiau kaip kartą per ketvirtį) jo peržiūra, esant poreikiui – atnaujinimas; • Rizikos valdymo priemonių plane numatytų priemonių svarstymas ir atsakomybių už priemonių įgyvendinimą paskirstymas; • Rizikų, kurioms priskirtas „kritinės rizikos“ ir "didelės rizikos" lygis, valdymo kontrolė; • Periodinė rizikų ir rizikos valdymo priemonių plano įgyvendinimo kontrolė (ne rečiau kaip kartą per ketvirtį).
<p>Rizikos valdymo koordinatorius</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rizikų žemėlapiu sudarymas, remiantis rizikų savininkų pateikta informacija; • Rizikų registro tvarkymas, remiantis rizikų savininkų pateikta informacija, rizikų žemėlapiu ir rizikų valdymo priemonių planu; • Rizikų stebėsenos rezultatų apibendrinimas, remiantis rizikų savininkų pateikta informacija; • Rizikos valdymo priemonių plano įgyvendinimo stebėseną; • Bendrovės vadovo nuolatinis informavimas apie rizikų stebėseną ir rizikos valdymo priemonių plano įgyvendinimo pažangą; • Rizikų ir rizikos valdymo priemonių plano įgyvendinimo stebėsenos rezultatų periodinis (ne rečiau kaip kartą per ketvirtį) pristatymas Bendrovės vadovui.
<p>Rizikos savininkas</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nuolatinė išorinės ir vidinės aplinkos stebėseną ir rizikų identifikavimas; • Rizikos analizė ir įvertinimas pasireiškimo tikimybės ir galimo poveikio aspektais; • Rizikos valdymo priemonių siūlymas; • Rizikos valdymo priemonių plane numatytų priemonių įgyvendinimas; • Nuolatinė rizikų stebėseną; • Informacijos apie identifiкуotas rizikas, jų įvertinimo rezultatus, siūlomas valdymo priemones, priemonių įgyvendinimo pažangą ir rizikų stebėsenos rezultatus teikimas rizikos valdymo koordinatoriui.

IV SKYRIUS RIZIKOS ĮVERTINIMAS

16. Rizikos tikimybė įvertinama penkių balų skalėje, vadovaujantis tikėtinu konkrečios rizikos pasireiškimo dažnumu:

Nereikšminga tikimybė	1 balas
Maža tikimybė	2 balai
Vidutinė tikimybė	3 balai
Didelė tikimybė	4 balai
Ypač didelė tikimybė	5 balai

17. Rizikos galimas poveikis vertinamas pagal penkis kriterijus:

17.1. poveikis žmonių (įskaitant Bendrovės darbuotojus) gyvybei ir (arba) sveikatai;

17.2. poveikis aplinkai;

17.3. poveikis Bendrovės turto, įsipareigojimų, pajamų ir (arba) sąnaudų dydžiui;

17.4. poveikis Bendrovės reputacijai;

17.5. poveikis veiklos tęstinumui.

18. Rizikos galimas poveikis pagal kiekvieną iš aukščiau paminėtų kriterijų įvertinamas penkių balų skalėje, vadovaujantis galimo poveikio mastu:

Nereikšmingas poveikis	1 balas
Mažas poveikis	2 balai
Vidutinis poveikis	3 balai
Didelis poveikis	4 balai
Ypač didelis poveikis	5 balai

19. Kiekvienos atskiros rizikos lygis nustatomas sudauginant rizikos tikimybę ir jos galimą poveikį. Išskiriami keturi rizikos lygiai: 1-4 balai – „žema rizika“, 4-9 balai – „vidutinė rizika“, 10-12 balų – „didelė rizika“, 15-25 balai – „kritinė rizika“.

20. Priklausomai nuo rizikos tikimybės, rizikos galimo poveikio ir nustatyto rizikos lygio, kiekviena rizika įrašoma į atitinkamą rizikų žemėlapiu skiltį. Rizikų žemėlapis pagal poreikį gali būti paruošiamas taip pat ir grafiniu formatu (2 lentelė).

2 lentelė. Rizikų žemėlapis grafinis formatas

		GALIMAS POVEIKIS				
		Nereikšmingas 1	Mažas 2	Vidutinis 3	Didelis 4	Ypač didelis 5
TIKIMYBĖ	Ypač didelė 5	5 Vidutinė rizika	10 Didelė rizika	15 Kritinė rizika	20 Kritinė rizika	25 Kritinė rizika
	Didelė 4	4 Vidutinė rizika	8 Vidutinė rizika	12 Didelė rizika	16 Kritinė rizika	20 Kritinė rizika
	Vidutinė 3	3 Žema rizika	6 Vidutinė rizika	9 Vidutinė rizika	12 Didelė rizika	15 Kritinė rizika
	Maža 2	2 Žema rizika	4 Žema rizika	6 Vidutinė rizika	8 Vidutinė rizika	10 Didelė rizika
	Nereikšminga 1	1 Žema rizika	2 Žema rizika	3 Žema rizika	4 Vidutinė rizika	5 Vidutinė rizika

V SKYRIUS ELGSENA SU RIZIKA

21. Priklausomai nuo nustatyto rizikos lygio, taikytinos skirtingos elgsenos su rizika strategijos (3 lentelė).

3 lentelė. Elgsenos su rizika strategijos

Rizikos lygis	Elgsenos su rizika strategija
Žema rizika	Toleruojama rizika. Šiai rizikai valdyti specialių priemonių nereikia. Rizika valdoma vykdant įprastą veiklą ir taikant esamas procesų kontrolės priemones.
Vidutinė rizika	Nuolatinis stebėjimas ir (dažniausiai) specialių rizikos valdymo priemonių taikymas, siekiant šią riziką mažinti arba išlaikyti tame pačiame lygyje.
Didelė rizika	Nuolatinis stebėjimas ir specialių rizikos valdymo priemonių taikymas, aukščiausiojo lygmens vadovybės kontrolė, siekiant šią riziką sumažinti iki „vidutinės“ lygio, o tokios galimybės neturint – išlaikyti ją tame pačiame lygyje.
Kritinė rizika	Bendrovė gali priimti tokią riziką tik išimtiniais atvejais ir tik Bendrovės vadovo sprendimu. Jeigu tokia rizika priiimama – nuolatinis stebėjimas ir specialių rizikos valdymo priemonių taikymas, Bendrovės vadovo kontrolė, siekiant šią riziką suvaldyti per kiek įmanoma trumpesnį laiką